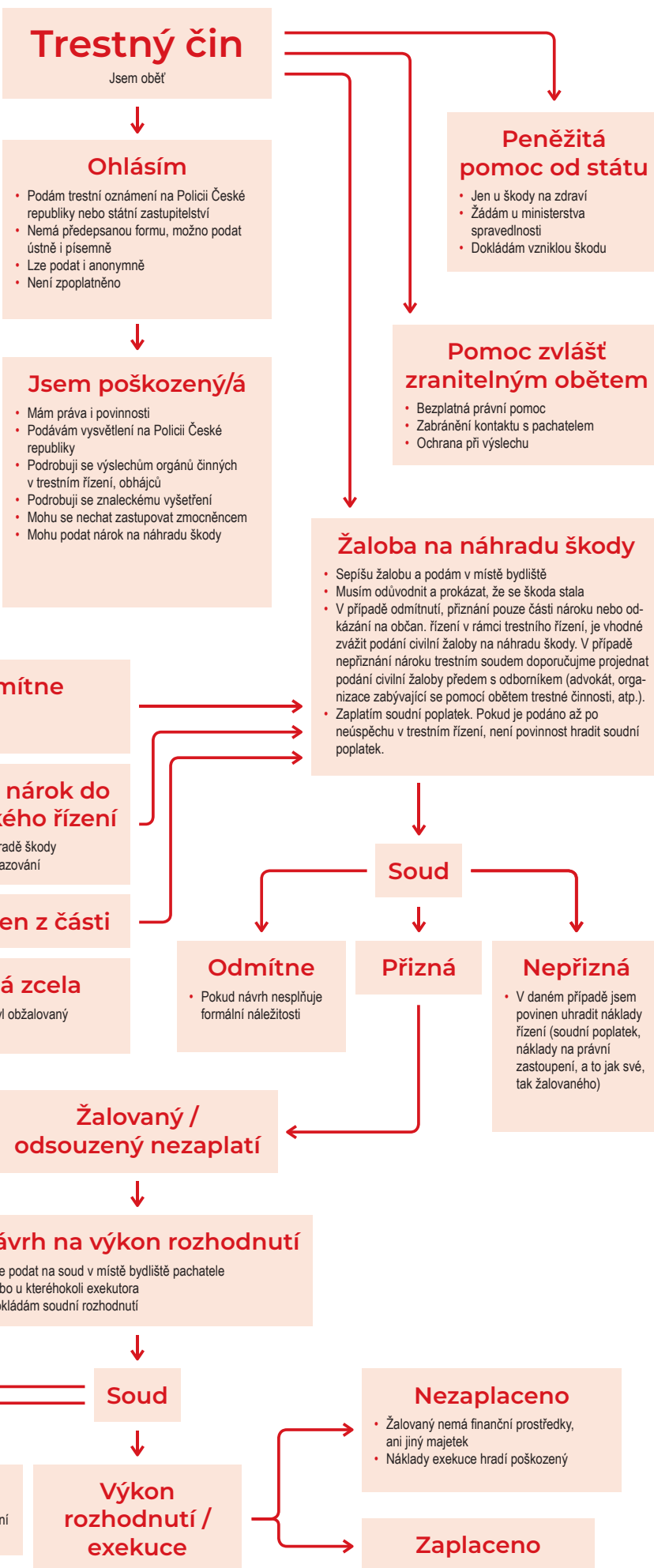

Finanční nároky poškozených v trestním řízení

This project is funded by the European Union's Justice Program (2014-2020).

Finanční nároky poškozených v trestním řízení

Orgány činné v trestním řízení (policie, státní zastupitelství, soud) se o případné oběti musí dozvědět, je tedy vhodné spolupracovat s odbornou organizací, která bude uplatnění nároku monitorovat, nebo případný nárok na náhradu škody uplatnit včas sám.

Jsem obětí trestného činu

Ohlášení policii, státnímu zastupitelství (volnou formou, nemá jakékoliv předepsané náležitosti)

Uplatnění nároku

na náhradu škody u soudu (jak majetkovou – ušlá mzda, nezaplacené povinné platby státu atp., tak nemajetkovou – újma na zdraví, cti, ztížené společenské uplatnění). V ideálním případě nárokovat již s podáním trestního oznámení, **nejpozději** u soudu, a to do doby zahájení dokazování v hlavní líčení. Nárok je nutné odůvodnit a navrhnout k věci důkazy (výše průměrného výdělku, který mi nebyl poskytnut, nezaplacené od-vody na sociálním a zdravotním pojištění, u nemajetkové újmy důvody pro přiznání bolestného nebo ztíženého společenského uplatnění).

Škoda není přiznána

V rámci trestního řízení není škoda přiznána vůbec nebo jen částečně

Škodu je možné uplatnit v rámci civilního řízení (pokud je nárok uplatněn až po neúspěchu v trestním řízení, je toto řízení osvobozeno od soudního poplatku)

Škoda je přiznána

V rámci trestního řízení je mi přiznána škoda (zcela nebo částečně)

Škoda je uhrazena dobrovolně

Škoda není uhrazena

Dojde k podání návrhu na výkon rozhodnutí – exekuce. Vhodné domluvit s exekutorem případné hrazení nákladů exekuce, jelikož faktická vymahatelnost plnění v rámci této trestné činnosti je minimální, a v případě neúspěchu by hradil náklady poškozený.

Postup v rámci civilního řízení

Jsem obětí trestného činu

a chci uplatnit nárok v rámci civilní žaloby

Podání návrhu na zahájení řízení ohledně náhrady škody (ať již majetkové nebo nemajetkové). Pokud je toto řízení zahájeno až po zamítnutí návrhu na náhradu škody v rámci trestního řízení, je osvobozeno od soudního poplatku. Je možné však uplatnit i souběžně s trestním řízením, kdy je však nutné uhradit soudní poplatek. Navíc veškeré důkazy musí obstarat výhradě žalující strana (oběť obchodování s lidmi), což celý proces velice komplikuje.

Není mi přiznán nárok na náhradu škody

Jsem povinen uhradit výlohy soudu, včetně nákladů protistrany za právní zastoupení (případně další náklady)

Je mi přiznán nárok na náhradu škody

Škoda je uhrazena dobrovolně.

Škoda není uhrazena

Dojde k podání návrhu na výkon rozhodnutí – exekuce. Vhodné domluvit s exekutorem případné hrazení nákladů exekuce, jelikož faktická vymahatelnost plnění v rámci této trestné činnosti je minimální, a v případě neúspěchu by hradil náklady poškozený.

S ohledem na složitou důkazní situaci, povinnost hradit soudní poplatky a případné náklady protistrany cestu civilněprávní žaloby doporučujeme pouze v případě, že je oběť skutečně přesvědčena o svém nároku a má pro tento nárok dostatečné důkazy. Pokud není škoda přiznána již trestním soudem, je vhodné zvážit podání civilní žaloby, jelikož již trestní soud se zabýval skutkovou situací škody, a je pravděpodobné, že velice podobně bude hodnotit důkazní situaci také civilní soud (dojde tedy nejspíše k zamítnutí žaloby).

Pomoc státu obětem trestné činnosti obchodování s lidmi

Oběti trestné činnosti obchodování s lidmi (§ 168 trestního zákoníku) mají speciální status zvláště zranitelné oběti. Tento status má řadu speciálních práv, která je možné (a vhodné) v rámci pomoci těmto obětem uplatnit. Zvláštními právy jsou:

Právo na bezplatnou právní pomoc,

kteřou může poskytnout poskytovatel pomoci vedený v registru poskytovatelů pomoci obětem trestné činnosti (<https://otc.justice.cz>)

- Oprávněnost tohoto nároku posuzuje vždy poskytovatel uvedený v registru.
- Poskytovateli jsou advokáti, psychologové, instituce pro sociální poradenství atp.

Právo na zabránění kontaktu s pachatelem

(jak v řízení u policie, tak v řízení před soudem)

- Může se požádat kdykoliv, z logiky věci je však vhodné požádat co nejdříve.
- Mělo by se dít zcela běžně

Právo na ochranu při výslechu a podání vysvětlení

(jak v řízení u policie, tak v řízení před soudem)

- V rámci výslechu může být skryta identita oběti pro zamezení možné identifikace osoby podávající vysvětlení nebo svědeckou výpověď (smyšlené nacionále osoby, použití změny hlasu atp.).
- Výslech by neměl být opakován, a mělo by dojít k tomu, že výslech osoby postačuje pouze 1× u policie a případně 1× u soudu (pokud to některá ze stran u soudu považuje za nutné, jinak lze použít výslech u policie).

Právo na zastupování zmocněncem bezplatně nebo za sníženou odměnu

- V rámci celého řízení může být oběť zastoupena jakoukoliv fyzikou nebo právnickou osobou
- Návrh na bezplatnou pomoc (případně pomoc za sníženou odměnu) se podává státnímu zástupci před podáním obžaloby a po podání obžaloby příslušnému soudu.
- Pokud návrh na bezplatnou (za sníženou odměnu) právní pomoc není přiznána, je možné se ještě obrátit na Českou advokátní komoru www.cak.cz

Peněžitá pomoc obětem trestné činnosti

- Pouze v případě újmy na zdraví a pro pozůstalé po zemřelém, který zemřel na následky trestné činnosti
- Poskytováno na základě žádosti podané k ministerstvu spravedlnosti